

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Заң факультеті
Кеден, қаржы және экологиялық құқық кафедрасы

ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

Пән: 101800 Қаржылық құқықтың өзекті проблемалары

«7M04217 Құқықтану» білім беру бағдарламасы негізінде жасалынды

Курс – 2
Семестр – 3
Кредит саны – 9
Білім бері нысаны: күндізгі

Алматы 2023 ж.

Қорытынды емтихан бағдарламасы «7М04217 Құқықтану» білім беру бағдарламасы бойынша ПОӘК негізінде з.ғ.к., доцент Ж.М. Аманжоловпен жасалды.

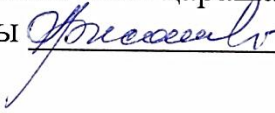
Кеден, қаржы және экологиялық құқық кафедрасының мәжілісінде қаралып ұсынылды.

№ 05 Хаттама «31» қазан 2023 ж.

Кафедра меңгерушісі, з.ғ.д., профессор Г.А. Куаналиева

Білім беру және оқыту сапасы бойынша академиялық комитетпен мақұлданды.

№ 03 хаттама «08» қараша 2023 ж.

Төрайымы А.А. Урисбаева

Факультеттің Ғылыми кеңесінде ұсынылды.

№ 03 хаттама «15» қараша 2023 ж.

Ғалым хатшы Г.М. Атаханова

Кіріспе

«7M04217 Құқықтану» білім беру бағдарламасы мамандығы бойынша магистратура білім алу бағдарламасын игеру ҚР Мемлекеттік жалпыға міндетті білім стандартына және академиялық саясатқа сәйкес, пәнді оқып игеру емтиханды тапсырудан тұратын қорытынды бақылаумен аяқталады. Емтихан - қорытынды бақылауға магистратураның оқу бағдарламалары мен оқу жұмыс жоспарына сәйкес, пән бойынша білім алу процесін аяқтап тиісті балл жинаған магистранттар ғана жіберіледі. Емтихан академиялық күнтізбеде және оқу жұмыс жоспарында көрсетілген мерзімдерде өткізіледі.

Қанағаттанарлықсыз баға алған магистранттарға осы кезеңдегі қорытынды бақылауды қайта тапсыруға тек ақылы түрде кредит төлеп, қайта оқу арқылы рұқсат етіледі. Апелляция беру қарастырылған. Емтихан нәтижесі бойынша қанағаттанарлықсыз баға алған магистрант университет бұйрығымен қайтадан оқуға тіркеледі, FX қайта тапсырылады. Қанағаттанарлықсыз баға алғаннан кейінгі берілген денсаулық жағдайына байланысты құжаттар қарастырылмайды.

Бағаны көтермелеу мақсатында емтиханды қайта тапсыруға жол берілмейді.

Емтихан сұрақтары тексерістен өтіп бекітіледі.

Емтихан өткізу ережелері

Емтихан нысаны - стандартты ауызша офлайн. Ауызша емтихан: дәстүрлі - сұрақтарға жауаптар. Ауызша емтихан - емтихан кестесі бойынша білім алушы оқытушымен немесе емтихан комиссиясының өкілдерімен қабылданады. Комиссия емтиханның басынан бастап аяқталғанға дейін емтиханның талаптарының сақталуын қамтамасыз етеді.

Емтихан форматы - офлайн ауызша.

Емтиханды қабылдау факультет бекіткен кестеге сәйкес қабылданады.

Магистранттың ауызша емтихан тапсыру процесі емтихан билетін таңдау түрінде жүзеге асырылады, оған магистрант емтихан комиссиясына ауызша жауап беруі керек. Ауызша емтихан өткізу кезінде міндетті түрде комиссиямен жүзеге асырылады.

Ауызша емтихан өткізіледі:

- бекітілген дәрісханада;
- комиссия құрамында.

Емтихан өткізуді бақылау

Оқытушы немесе емтихан комиссиясы:

- емтиханның талабын түсіндіреді,
- билет сұрақтарының қайталанбауын тексереді.

Ұзақтығы

Дайындық уақыты - емтихан алушы немесе емтихан комиссиясы шешеді. Жауап беру уақыты - емтихан алушы немесе емтихан комиссиясы шешеді. Билеттің барлық сұрақтарына жауап беру үшін 15-20 минут ұсынылады.

Емтиханды өткізу кестесі емтихан тапсырушы магистранттар мен оқытушыларға алдын ала белгілі болуы тиіс, яғни бекітілген кестеге сәйкес, бекітілген дәрісханада өткізіледі. Бұл кафедралар мен факультеттердің жауапкершілігі.

Емтихан форматы - офлайн ауызша. Білім алушы «осы жерде және қазір» нақты уақыт режимінде емтихан тапсырады.

Емтиханның ұзақтығы - бекітілген кестеде күні мен уақыты көрсетіледі.

Билеттер магистранттар үшін автоматты түрде жасалады.

Оқытушы

1. Univer жүйесінде «Қорытынды емтихан бағдарламасы» орналастырылады және пән бойынша қорытынды емтихан pdf форматында, онда көрсетілуі керек:

- емтихан өткізу ережелері;
- Бағалау саясаты;
- өткізу кестесі;
- емтихан өткізу платформасы

Маңызды. Емтихан сұрақтарын жариялауға тыйым салынады. Тек қорытынды емтихан бағдарламасында пән бойынша қамтылатын сұрақтар жазылады.

2. Оқытушы міндетті түрде кестедегі емтихан күнін белгілегеннен кейін магистранттарға қорытынды емтиханның ережелері қайда орналасқанын хабарлайды.

Емтихан регламентін жариялайды:

- емтихан тапсырушылардың тәртібі,
- дайындық уақыты,
- жауап беру уақыты;
- қажет болған жағдайда қағазда жауаптардың тезистерін құрастыруға рұқсат береді;

- қаламмен;
- емтихан алушы парақты көрсетуі керек екенін ескертеді.

Оқытушы:

1. емтихан тапсырушының тегін, атын және әкесінің атын жариялайды;

2. емтихан алушыдан жекебасын куәландыратын құжатты көрсетуді сұрайды (жеке куәлік немесе төлқұжат. Емтиханды ID-карта бойынша қабылдауға тыйым салынады);

3. қосымша ақпарат көздерін пайдалануға тыйым салу туралы ескертеді;

4. емтихан комиссиясының төрағасы магистранттың аты-жөнін атайды, емтихан билеті және билет сұрақтарын оқыңыз;

6. комиссия магистрант айтқан сұрақтарды кейінгі сауалнама үшін жазады;

7. жауап дайындауға уақыт береді:

- дайындық уақытын оқытушы және/немесе Комиссия мүшелері анықтайды;

- комиссия мүшелері мен оқытушы магистранттың дайындық процесін бақылайды;
- қажет болған жағдайда ескертулер жасау немесе магистранттың жауабын тоқтату (болған жағдайда бұзу актісін жасай отырып, емтихандағы мінез - құлық қағидаларын өрескел бұзу);
- магистранттарға жауаптың конспектісін жасау үшін жобаны пайдалануға рұқсат етіледі;
- 8. магистранттан билет сұрақтары бойынша сұрайды;
- 9. магистранттың жауабы аяқталғаннан кейін емтихан тапсырушыға кетуге рұқсат береді;
- 10. әрі қарай, рәсім топтың әр магистрантымен қайталанады.

Магистранттар

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ. МАГИСТРАНТТЫҢ ЕМТИХАН ТАПСЫРУ ҮШІН КОМИССИЯ ЖЕКЕ ШАҚЫРҒАНҒА ДЕЙІН БИЛЕТ АШУҒА ҚҰҚЫҒЫ ЖОҚ. ТЕК КОМИССИЯНЫҢ ӨТІНІШІ БОЙЫНША МАГИСТРАНТ ӨЗ БИЛЕТІН АШАДЫ.

Емтихан басталған кезде комиссия шақырған магистрант өзінің жеке куәлігін көрсетеді.

Маңызды. Емтихан басталар алдында кез келген емтихан билеттерін жариялауға және білім алушыларға жіберуге тыйым салынады.

Ауызша емтихан үшін аттестаттау ведомствқа балл қою уақыты—48 сағат. Сонымен:

1. Емтихан кесте бойынша өткізіледі.
2. Магистранттар мен оқытушы емтихан күні мен уақытын алдын-ала білуі керек.
3. Univer жүйсінде пән бойынша қорытынды емтихан құжатын орналастыруға міндетті.
4. Емтихан басталғанға дейін магистранттар алдын ала кеңес беру арқылы байланысады.
5. Емтихан комиссиясының төрағасы емтиханның талабын түсіндіреді.
6. 48 сағат ішінде магистранттар жинаған баллдар аттестаттау ведомствқа қойылады.

Бағалау саясаты. Критериалды бағалау: дескрипторларға сәйкес оқыту нәтижелерін бағалау (аралық бақылаумен емтихандарда құзыреттілікті қалыптастыруды тексеру).

Бағалау саясаты:

Критериалды бағалау: дескрипторларға сәйкес оқыту нәтижелерін бағалау (аралық бақылау мен емтихандарда құзыреттіліктің қалыптасуын тексеру).

Жиынтық бағалау: аудиториядағы (вебинардағы) жұмыстың белсенділігін бағалау; орындалған тапсырманы бағалау. Пән бойынша қорытынды баға келесі формула бойынша есептеледі:

$$\frac{PK1+MT+PK2}{3} \cdot 0,6 + ИК \cdot 0,4 \quad \frac{PK1+MT+PK2}{3} \cdot 0,6 + ИК \cdot 0,4$$

Мұнда АБ – аралық бақылау; ҚБ – қорытынды бақылау (емтихан).
Бағалау шкаласы силлабуста беріледі:

Әріптік жүйе бойынша баға	Сандық эквивалент	Баллдары (%-дық көрсеткіші)	Дәстүрлі жүйе бойынша баға
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
FX	0,5	25-49	

Қаржылық құқықтың өзекті мәселелері – 9 кредит

Емтиханға дайындықтың негізгі тақырыптары:

1 Тақырып. Мемлекеттің қаржылық қызметінің ұғымы мен жалпы сипаттамасы. Қаржылық қызметті жүзеге асырудың әдістері мен нысандары.

1. Мемлекеттік қаржылар: түсінігі, маңызы, принциптері, функциялары. Мемлекеттік қаржылардың Қазақстан экономикасын нарықтық түрлендірулер барысындағы ролі.

2. Мемлекеттің қаржы жүйесі: түсінігі, маңызы, аспектілері, қағидалары; функциялары. Мемлекеттің қаржы жүйесі мен еліміздің қаржы жүйесі: айырмашылықтары, буын-бөлімшелері, нормативтік-құқықтық негіздері.

3. Мемлекеттің қаржылық қызметі: түсінігі, негізгі функциялары, міндеттері, мақсаты, құқықтық негіздері. Мемлекеттің қаржылық қызметі – мақсат-бағдарлы, жоспарлы қызмет.

2 Тақырып. Қаржылық құқықтың құқық саласы ретіндегі өзекті мәселелері. Қаржылық құқықтың құқық жүйесіндегі орны мен ерекшеліктері.

1. Қаржылық құқықтың құқықтық реттеу пәні: түсінігі, маңызы. Мемлекеттік қаржылық қатынастар: түрлері өздеріне тән белгілері және олардың тауарлық-ақшалай қатынастардан айырмашылығы.

2. Қаржылық құқық: түсінігі, маңызы. Қаржылық құқықтың қазіргі кезеңде құқық саласы ретінде дамуының тенденциялары және ерекшеліктері. Қаржылық құқық қаржылық қызметті іске асырудың нысаны және әдісі ретінде. Қаржылық-құқықты реттеудің негізгі мақсаттары мен міндеттері.

3. Қаржылық құқықтың Қазақстанның құқық жүйесінде алатын орны және оның

шекте жатқан конституциялық құқық, әкімшілік құқық, азаматтық құқық салаларымен өзара байланысы, арақатынасы, сондай-ақ, олардан ерекшеленетін айырмашылығы.

4. Қаржылық құқықтың құқықтық реттеу әдістері: түсінігі, түрлері, өзіне тән белгілері, қолдану салалары. Біржақты-өктем императивтік әдістің баса қолданылуының себептері мен негіздері.

3 Тақырып. Қаржылық-құқықтық нормалар және қаржылық -құқықтық қатынастардың өзекті мәселелері.

1. Қаржылық құқықтық нормалар: түсінігі, өздеріне тән белгілері мен ерекшеліктері, құрылымы. Қаржылық құқықтық нормалардың уақыт пен кеңістікте, аумақтарда, тұлғалар шеңберінде іске асырылуының маңызы және шегі.

2. Қаржылық құқықтық нормалардың негізгі түрлері, топтастырылуы. Қорғаушы және реттеуші қаржылық құқықтық нормалар. Реттеуші қаржылық құқықтық нормалардың негізгі мақсаттары. Баламалы және факультативтік қаржылық құқықтық нормалар. Материалдық және ұйымдастырушы, императивтік және диспозитивтік қаржылық құқықтық нормалар.

3. Қаржылық құқықтық қатынастар: түсінігі, өздеріне тән белгілері, түрлері, объектілері. Материалдық және ұйымдастырушы, өктем және шартты қаржылық-құқықтық қатынастар. Бюджеттік, валюталық қаржылық, қаржылық- банктік, қаржылық-сақтандыру, салықтық, қаржылық-шаруашылық құқықтық қатынастар.

4. Қаржылық құқық және қаржылық құқықтық қатынас субъектілері: түрлері, құқықтық жағдайларының ерекшеліктері, мемлекеттік органдарға байланысты мән-жайлары. Қаржылық құқықтық қатынастар субъектілерінің өз құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау тәсілдері.

4 Тақырып. Қаржылық құқықтағы ақша жүйесінің құқықтық негіздерінің өзекті мәселелері. Қазақстан Республикасының ақша жүйесі және оның элементтері.

1. Ақша жүйесінің құқықтық негіздері қаржылық құқықтың жалпы бөлімінің институты ретінде: түсінігі, маңызы. Осы институт реттейтін объектілер.

2. Ақша жүйесі: түсінігі, типтері, негізгі элементтері, құқықтық негіздері. Ресми ақша бірлігі. Ақшалардың түрлері. Ақшаларды эмиссиялау тәртібі. Валюталық айналым режимі. Ақшалардың функциялары: құн өлшемі, төлем құралы, қор жинақтау құралы.

3. Қазақстан Республикасының ақша жүйесі: нормативтік-құқықтық негіздері, айрықша белгілері. Қазақстан Республикасының ақша жүйесінің құрамына кіретін ақшалардың түрлері. Қазақстан Республикасының ақша бірлігі заңды төлем құралы ретінде. Ұлттық валюта құрылымын дамыту перспективасы. Қолма қол және ақшасыз ақша айналымын ұйымдастырудың және ақша эмиссиялаудың құқықтық негіздері.

5 Тақырып. Мемлекеттің қаржылық құрылымының құқықтық негіздерінің өзекті мәселелері.

1. Мемлекеттің қаржылық құрылысының құқықтық негіздері қаржылық құқықтың жалпы бөлімінің институты ретінде: түсінігі, маңызы.

2. Мемлекеттің қаржылық құрылысы: түсінігі, құрамы, ұйымдастырылу негіздері, нормативтік-құқықтық базасы. Мемлекеттің қаржы жүйесі. Мемлекеттік уәкілетті органдар жүйесі. Мемлекеттік қаржылық реттеу.

3. Мемлекеттің қаржы жүйесі. Мемлекеттің қаржылық саясаты. Қаржы жүйесінің бірыңғайлығы, аумақтылығы. Қаржылық механизм: элементтері, аспектілері. Қоғамның қаржы жүйесі: түсінігі, салалары.

6 Тақырып. Мемлекеттік қаржылар саласындағы басқарудың өзекті мәселелері.

1. Мемлекеттік қаржыларды басқару: түсінігі, басқаруды ұйымдастыру элементтері, принциптері, негізгі міндеттері. Мемлекеттік қаржыларды басқаруды қалыптастырудың және іске асырудың өктем билік, әлеуметтік механизмі мен субъективтік элементтері.

2. Мемлекеттік қаржылар саласындағы басқаруды жүзеге асырудың негізгі әдістері, құқықтық нысандары және өзекті мәселелері. Мемлекеттік қаржылар саласындағы басқаруды ұтымдыландыру критерийі. Қаржыларды басқаруды жүзеге асыратын жалпы және арнайы құзыретті мемлекеттік уәкілетті органдар жүйесі. Қаржылық құзыреттері бар мемлекеттік уәкілеттік органдар қаржылық құрылыстың атқарушы аппараты ретінде. Қаржы жүйесінің қызмет атқаруын қамтамасыз ету. Мемлекеттік қаржыларды басқару барысында инвестициялық белсенділікті ынталандыру, мемлекеттің қаржы жүйесін нарықтық түрлендірулер мен талаптарға сай келтіру және әлеуметтік бағдарланған нарықтық экономиканы түпкілікті құруды көздеу.

7 Тақырып. Қаржылық жоспарлаудың құқықтық негіздерінің өзекті мәселелері.

1. Қаржылық жоспарлау-мемлекеттің қаржылық қызметінің негізгі бағыттарының бірі ретінде: түсінігі, объектісі, принциптері, әдістері, құқықтық негіздері. Қаржылық жоспарлау мен болжамдаудың ғылыми негіздері. Перспективалық және ағымдағы қаржылық жоспарлауды ұштастыру. Қаржылық жоспардың резервтік вариантын негіздеу. Мемлекеттің, экономика салаларының, жергілікті мемлекеттік басқару органдарының қаржылық ресурстары көрсеткіштерінің теңдестірілуі. Қаржылық жоспарлаудың нормативтік-құқықтық негізі.

2. Қаржылық жоспарлау процесі: мақсаты, жүзеге асырушы және атсалысушы қаржылық-жоспарлау органдары мен уәкілетті мемлекеттік органдар, стадиялары, заңи нысаны. Әлеуметтік-экономикалық жоспарлаудың құрамдас бөлігі. Мамандандырылған қаржылық органдар мен мекемелердің және басқа да мемлекеттік органдардың заң жүзінде көзделген іс-әрекеттері. Стадиялары: қаржылық жоспардың жобасын әзірлеу; қаржылық жоспардың жобасын қарау; қаржылық жоспарды бекіту; қаржылық жоспарды атқару; қаржылық жоспардың атқарылуы жөнінде есеп беру. Жоспарлы-қаржылық актілер. Мемлекеттік борыштарды және бюджет тапшылықтарын төмендетуді жоспарлау.

3. Қаржылық жоспарлар: жүйесі, түрлері, құқықтық нысандары, ерекшеліктері. Қаржылық жоспар мемлекеттік жоспардың маңызды элементі. Қаржыларды жоспарлауды қамтамасыз ету: кіріс және шығыс баланстарын басқару; әртүрлі түсім көздерінен түсетін қаражаттарды басқару; қаражаттарды пайдалануды реттеу. Қаржылық жоспарлар жүйесі: жалпы мемлекеттік қаржылық жоспар; салалық қаржылық жоспарлар; аумақтық қаржылық жоспарлар. Қаржылық жыл және қаржылық кезең. Қаржылық кезең элементтері.

8 Тақырып. Мемлекеттік қаржылық бақылауды құқықтық реттеудің өзекті мәселелері.

1. Мемлекеттік қаржылық бақылауды құқықтық реттеу қаржылық құқықтың жалпы бөлімінің институт ретінде: түсінігі, маңызы, нормативтік-құқықтық базасы.

2. Мемлекеттік қаржылық бақылау: түсінігі, элементтері, принциптері, салалары, топтастырылуы. Мемлекеттік қаржылық бақылау мамандандырылған мемлекеттік бақылаудың бір түрі ретінде. Мемлекеттік қаржылық бақылау нәтижесі: қаржы жүйесінің барлық буындарының ойдағыдай қызмет атқаруларын қамтамасыз ету; қаржылық ресурстарды аса ұтымды пайдалануға қол жеткізу. Тікелей және жанама қаржылық бақылау. Мамандандырылған және функциональдық қаржылық бақылау. Өкілді билік, атқарушы билік және сот органдарының қаржылық бақылауы.

9 Тақырып. Қаржылық-құқықтық жауапкершілікті құқықтық реттеудің өзекті мәселелері.

1. Қаржылық-құқықтық жауапкершілікті құқықтық реттеу қаржылық құқықтың жалпы бөлімінің институты ретінде: түсінігі, маңызы.

2. Мемлекеттік қаржылар саласындағы мемлекеттік мәжбүрлеу: түсінігі, шаралары, өзіне тән белгілері, ерекшеліктері. Заңи жауапкершілік шаралары болып табылмайтын мемлекеттік мәжбүрлеу шаралары. Заңи жауапкершілік: түсінігі, түрлері, өзіне тән белгілері, принциптері.

3. Мемлекеттік қаржылар саласындағы қаржылық құқық бұзушылықтар: түсінігі, негізгі белгілері, құрамы. Салық салу, мемлекеттік бюджет, валюталық реттеу аяларындағы құқық бұзушылықтар. Қаржылық құқық

бұзушылықтардың түрлері. Қаржылық құқық бұзушылықтар жөніндегі істер бойынша іс қозғау тәртібі және оның ерекшеліктері.

10 Тақырып. Бюджеттік құқық - қаржылық құқықтың басты институты ретіндегі өзекті мәселелері. Бюджеттік құқықтың ұғымы мен жалпы сипаттамасы.

1. Бюджеттік құқықтың қаржылық құқықтың бір бөлімі ретінде түсінігі. Бюджеттік құқықтың пәні, әдісі, қайнар көздері және қағидалары. Бюджеттік құқықтық қатынастар мен бюджеттік құқықтық нормалардың ұғымы.

2. Республикалық бюджеттің кіріс көздері. Қазақстан Республикасының республикалық бюджетінің шығыстары.

3. Жергілікті бюджеттің кіріс көздері. Қазақстан Республикасының жергілікті бюджетінің шығыстары.

11 Тақырып. Салық құқығы - қаржылық құқықтың институты ретіндегі өзекті мәселелері.

1. Салықтық құқықтың пәні, әдісі, қайнар көздері және қағидалары. Салықтық құқықтық қатынастардың субъектілері.

2. Салықтың түсінігі, құрамы және салықтың түрлері. Салықтың атқаратын рөлі. Салықтардың жіктелуі. Қазақстан Республикасының салық жүйесі.

12 Тақырып. Қаржылық-банктік құқық - қаржылық құқықтық бөлімі ретіндегі өзекті мәселелері.

1. Қаржылық-банктік құқықтың пәні, қайнар көздері, құқықтық реттеу әдістері мен жүйесі. Банктік құқықтың қағидалары. Банктік құқық құқық саласы ретінде басқа құқық салаларымен арақатынасы.

2. Банк ұғымы. Қазақстан Республикасының банктік жүйесі. Мемлекеттің банктік қызметі. Банктік операциялар және олардың түрлері.

3. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің құрылымы, оның өкілеттілігі. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі қадағалаушы орган ретінде. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банк туралы заңы.

13 Тақырып. Қаржылық-сақтандыру құқығы - қаржылық құқықтың институты ретіндегі өзекті мәселелері.

1. Сақтандыру құқығының пәні, әдісі, қайнар көздері және қағидалары. Сақтандыру құқығы қаржылық құқықтың ерекше бөлімінің бір институты ретінде түсінігі. Қазақстан Республикасындағы сақтандыру құқығының қалыптасу жағдайлары.

2. Сақтандырудың түсінігі мен оның түрлері. Сақтандырудың күрделі формалары. Қазақстан Республикасындағы сақтандыру қызметінің түсінігі және дамуы. Сақтандыру қатынастарының қатысушылары.

14 Тақырып. Қаржылық-шаруашылық құқығы - қаржылық құқықтың бөлімі ретіндегі өзекті мәселелері

1. Қаржылық – шаруашылық құқықтың қаржылық құқықтың бір бөлімі ретінде түсінігі.

2. Қаржылық – шаруашылық құқықтың пәні, әдісі, қайнар көздері және қағидалары. Қаржылық – шаруашылық құқықтық қатынастар мен қаржылық – шаруашылық құқытық нормалардың ұғымы.

15 Тақырып. Мемлекеттік несиелеудің құқықтық негіздері мен шарттарының өзекті мәселелері. Халықаралық аспектілер.

1. Мемлекеттік несиелеудің ұғымы және жалпы сипаттамасы. Несиелік қатынастардың субъектілері. Мемлекеттік несиелеудің түрлері.

2. Мемлекеттік қарыз алу: ұғымы мен тәртібі. Мемлекеттік қарыз арудың түрлері мен нысандары.

3. Мемлекеттік несиелу саласындағы шарттардың құқықтық табиғаты.

Ұсынылатын нормативтік-құқықтық актілер және әдебиеттер

1.Қазақстан Республикасының Конституциясы. 30 тамыз 1995 жыл, өзгертулер мен толықтыруларымен бірге, эл.база «adilet.kz», 2023 ж.

2.Қазақстан Республикасының Бюджет Кодексі Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 4 желтоқсандағы № 95-IV Кодексі, эл.база «adilet.kz», 2023 ж.

3. Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы (Салық кодксі) Қазақстан Республикасының 2017 жылғы 25 желтоқсандағы № 121-VI Кодексі, эл.база «adilet.kz», 2023 ж.

4.Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы N 2155 Заңы, эл.база «adilet.kz», 2023 ж.

5. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы, эл.база «adilet.kz», 2023 ж.

6. Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы Қазақстан Республикасының Заңы 2018 жылғы 2 шілдедегі № 167-VI ҚРЗ., эл.база «adilet.kz», 2023 ж.

7. Сақтандыру қызметі туралы Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 18 желтоқсандағы N 126 Заңы, эл.база «adilet.kz», 2023 ж.

8. Сактаганова И.С. Қазақстан Республикасының қаржы құқығы. Жалпы және ерекше бөлім. Оқулық /Сактаганова И.С. - Алматы: "Эверо" баспасы, 2016. - 256 б.

9. Сактаганова И.С. Қазақстан Республикасының қаржы құқығы. Казустық технологиясы бойынша. Оқу құралы / И.С.Сактаганова. - Алматы: "Эпиграф" баспасы, 2016. - 390 б.

10. Қуаналиева Г.А. Қаржы құқығы: оқу құралы / Г.А. Қуаналиева. - Алматы: Қазақ университеті, 2017. - 162 б.

11. Финансовое право Республики Казахстан: учеб. пособие / под ред. А.Е. Жатканбаевой. - Алматы, 2018. - 270 с.

Қосымша әдебиеттер

1. ФИНАНСОВОЕ ПРАВО. Учебник и практикум для вузов // Под ред. Ручкиной Г.Ф. - М.:Издательство Юрайт - 2019 - 348с. - ISBN: 978-5-534-11077-7 - Текст электронный // ЭБС ЮРАЙТ - URL: <https://urait.ru/book/finansovoe-pravo-444491>

2. Актуальные проблемы финансового права: Монография / Грачева Е.Ю. - М.:Юр.Норма, НИЦ ИНФРА-М, 2019. - 208 с. - Режим доступа: <http://znanium.com/catalog/product/996136>

3. Землин А. И., Землина О. М., Ольховская Н. П. ; Под общ. ред. Землина А.И. - ФИНАНСОВОЕ ПРАВО РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ. Учебник для бакалавриата и специалитета - М.:Издательство Юрайт - 2019 - 301с. - ISBN: 978-5-534-09234-9 - Текст электронный // ЭБС ЮРАЙТ - URL: <https://urait.ru/book/finansovoe-pravo-rossiyskoy-federacii-427492>

4. Кудряшов В. В. - МЕЖДУНАРОДНОЕ ФИНАНСОВОЕ ПРАВО. СУВЕРЕННЫЕ ФИНАНСОВЫЕ ИНСТИТУТЫ 2-е изд., пер. и доп. Учебное пособие для бакалавриата и магистратуры - М.:Издательство Юрайт - 2019 - 268с. - ISBN: 978-5-534-06910-5 - Текст электронный // ЭБС ЮРАЙТ - URL: <https://urait.ru/book/mezhdunarodnoe-finansovoe-pravo-suverennye-finansovye-instituty-441834>

5. ФИНАНСОВОЕ ПРАВО. ПРАКТИКУМ 2-е изд., пер. и доп. Учебное пособие для академического бакалавриата // Под ред. Ашмариной Е.М., Тереховой Е.В. - М.:Издательство Юрайт - 2019 - 300с. - ISBN: 978-5-534-08794-9 - Текст электронный // ЭБС ЮРАЙТ - URL: <https://urait.ru/book/finansovoe-pravo-praktikum-433029>

Оқу пәні бойынша қосымша деректер "univer.kaznu.kz." сайтында ПОӘК (УМКД) бөлімінде беріледі.

Интернет-ресурс: Электрондық ресурстар: эл.база «adilet.kz», 2023 ж.

Қорытынды бақылауды бағалау критерийлерінің рубрикаторы

Пән: «Қаржылық құқықтың өзекті проблемалары».

Форма: ауызша (офлайн). Платформа: Univer АЖ

№	Балл	ДИСКРИПТОРЛАР				
		«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
		90-100%	70-89%	50-69%	25-49%	0-24%
	Критерий					
1	Пәннің теориялары мен тұжырымдамаларын түсінуі 11 балл	Қаржылық құқық нормаларын талдаудың өзекті мәселелері туралы теорияларды, тұжырымдамаларды терең түсіну.	Қаржылық құқық нормаларын талдаудың өзекті мәселелері теориялары мен тұжырымдамаларын түсінуі.	Теориялар мен қаржылық құқық нормаларын талдаудың өзекті мәселелері ұжырымдамаларды шектеулі түсіну. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) беріледі.	Қаржылық құқық нормаларын талдаудың өзекті мәселелері теорияларды, тұжырымдамаларды үстірт түсіну/ түсінбеушілік. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) берілмейді.	Қаржылық құқық нормаларын талдаудың өзекті мәселелері туралы түсінбеушілік. Негізгі мәтін тақырыпқа сай берілмейді немесе мүлдем жоқ.
	Пәннің негізгі мәселелерін ұғынуы 11 балл	Негізгі ұғымдарын жақсы байланыстырады. Аргументтерді зерттеудің дәлелдерімен тамаша негіздеу (мысалы, талдау	Қаржылық құқық нормаларын талдаудың өзекті мәселелері ұғымдарын байланыстырады.	Тұжырымдамаларының шектеулі байланысын. шектеулі талдау.	Байланысы шамалы немесе жоқ. зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбайды.	Қаржылық құқық нормаларын талдаудың өзекті мәселелері сұрақтарымен байланысы жоқ. зерттеулерді мүлдем қолданбайды.

		немесе зерттеу, статистикалық талдау негізінде).	зерттеудің дәлелдерімен күшейтеді.			Сұраққа жауабы мүлдем сай келмейді.
	практикалық ұсынымдар / ұсыныстар 11 балл	Қаржылық құқық нормаларын талдаудың өзекті мәселелері бойынша практикалық ұсынымдар мен ұсыныстар ұсынады.	Қаржылық құқық нормаларын талдаудың өзекті мәселелері бойынша практикалық ұсынымдарды және ұсыныстарды ұсынады	Шектеулі практикалық ұсынымдар. Ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз.	Практикалық ұсынымдар аз немесе мүлдем жоқ немесе өте төмен сападағы ұсынымдар.	Практикалық ұсынымдар мүлдем жоқ немесе өте төмен сападағы ұсынымдар.
2	теориялары мен тұжырымдамаларын түсінуі 11 балл	Негізгі ұғымдардың жалпы түсінігі берілген	Қаржылық құқық нормаларын талдаудың өзекті мәселелері құқықтың теориялық тұжырымдамалары ашылды	Ұсыныстар мұқият талдауға негізделмеген	Өте төмен сапа тұжырымдамасының ұсыныстары	Қазақстанда қаржылық құқық нормаларын талдаудың өзекті мәселелері даулардың теориялық тұжырымдамасына байланысты практикалық ұсынымдар өте аз
	негізгі мәселелерін ұғынуы 11 балл	Кейбір ойларды, ұсыныстарды ұсынады қаржылық құқық нормаларын талдаудың өзекті мәселелері дауларды қарау	Қаржылық құқық нормаларын талдаудың өзекті мәселелері даулары терминологиясының жалпы түсінігі берілген	Істерді негізсіз қозғаудың алдын алу үшін жеке тұлғаның мінез-құлық ережелерін әзірлеу құқықтарының мазмұнын ашады	Негізгі теориялық мәселелер қалыпты түрде ашылды	Қаржылық құқық нормаларын талдаудың өзекті мәселелері даулардың негізгі мәселелері нашар ашылды
	ұсынысы немесе практикалық ұсынымдар / ұсыныстар 11 балл	Қаржылық құқық нормаларын талдаудың өзекті мәселелері дауларды қарауды реттейтін Қазақстан Республикасының заңнамасын салыстыруды өте жақсы байланыстырады	Дәлелдерді эмпирикалық зерттеу фактілерімен күшейтеді	Қаржылық құқық нормаларын талдаудың өзекті мәселелері құқықтарының анықтығын, дәлдігін және дұрыстығын жақсы көрсетеді	Эмпирикалық зерттеулердің дәлелдерін шектеулі қолдану	Эмпирикалық зерттеулер аз немесе мүлдем қолданылмайды.

3	теориялары мен тұжырымдамаларын түсінуі 11 балл	Дәлелдерді эмпирикалық зерттеу фактілерімен тамаша негіздеу	Тұжырымдамаларды теориямен өте жақсы байланыстырады	ұғымдарды теориямен жақсы байланыстырады	Теорияда дәлелдемелерді шектеулі қолдану	Тұжырымдамаларды мүлдем қолданбау
	негізгі мәселелерін ұғынуы 11 балл	Негізгі сұрақтарды тамаша дәлелдеу	Ұғымдарды ғылыми мәліметтермен жақсы байланыстырады.	Дәлелдерді шектеулі пайдалану	Жауаптар негізгі сұраққа сәйкес келмейді	Негізгі жауаптар өте төмен сапада.
	Жазу, стилі, сауаттылығы 12 балл	Ауызша айқындықты, дәлдікті және дұрыстығын көрсетеді. APA style қатаң ұстанады.	Ауызша айқындықты, дәлдікті және дұрыстығын көрсетеді. Негізінен APA style ұстанады.	Ауызша кейбір негізгі қателіктер бар және айқындықты жақсарту қажет. APA style-ді ұстануда қателер бар.	Жауабы түсініксіз, сұрақтар жауапқа сәйкес келмейді	Жауап бергені түсініксіз, мазмұнын сақтау қиын. APA style-ді ұстануда көптеген қателіктер бар.

Қорытынды бағалауды есептеу формуласы:

+Қорытынды баға (ҚБ) = (Б1+Б2+Б3+Б4+Б5+Б6+Б7+Б8+Б9+Б10) / 6К, мұнда Б – критерий бойынша балл, К – критерийлердің жалпы саны.

Қорытынды баллды есептеу мысалы

№	Балл	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
		90-100%	70-89%	50-69%	25-49%	0-24%

	Критерийлер					
1.	1 Критерий	100				
2.	2 Критерий		75			
3.	3 Критерий			60		
4.	4 Критерий				45	
5.	5 Критерий	100				
6.	6 Критерий				49	
	Қорытынды %	200	75	60	94	200+ 75 + 60 + 94 = 429 429 / 6 критерийлер = 71,5 Қорытынды балл в % = 72

Есептеу кезінде алынған пайызға сүйене отырып, біз бағаны бағалау шкаласымен салыстыра аламыз.

72 балл 70 балдан 89 балға дейін, бұл бағалау шкаласына сәйкес «**Жақсы**» санатына сәйкес келеді.

Осылайша, осы есептеуде жоба дәстүрлі бағалау шкаласы мен ECTS-ге ауыстыра отырып, білім алушылардың оқу жетістіктерін есепке алуды бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесіне сәйкес «**Жақсы**», **72 балға** бағаланатын болады